

1.

KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY ZÁRÓSZIGORLAT TÉTELEK

(1) A közvetlen és a közvetett emberi kommunikáció

- Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula Egyesület, Budapest, 1994, 47-71. (ebben a kiadásban, másutt III. A. és B. fejezet)
- Griffin, Em: Az interakcionális nézőpont. In Griffin: Bevezetés a kommunikációelméletbe. Budapest: Harmat, 2003, 155-167. (11. fejezet)
- Watzlawick, P. – Beavin, J. A. – Jackson, D. D.: A kommunikáció két axiómája. In Horányi Özséb (szerk.): Kommunikáció I. Budapest: General Press, é. n., 98-102.

(2) A kommunikációs technológiák története

- Bajomi-Lázár Péter: Média és társadalom. Budapest, PrintXBudavár Zrt/Médiakutató, 2006, 11-89.
- Asa Briggs – Peter Burke: A média társadalomtörténete. Gutenbergtől az internetig. Budapest, Napvilág Kiadó, 2004, 119-180.
- McLuhan, Marshall: Televízió, a félénk óriás. In Angelusz Róbert – Tardos Róbert – Terestyéni Tamás (szerk.): Média, nyilvánosság, közvélemény. Budapest, Gondolat, 2007, 866-886.

(3) Média, nyilvánosság, tabloidizáció

- Császi Lajos: A média tabloidizációja és a nyilvánosság átalakulása. Politikatudományi Szemle, 2003/2, 157-172.
- Habermas, Jürgen: A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása. Budapest, Századvég-Gondolat, 1993, 266-316.
- Heller Mária – Rényi Ágnes: A nyilvánosság kommunikációelméleti megközelítéseiről. In Horányi Özséb (szerk.): Kommunikáció II. A kommunikáció világa. Budapest, General Press, 2002, 231-255.

(4) Médiahatás és befogadás

- Bajomi-Lázár Péter: Média és társadalom. Budapest, PrintXBudavár Zrt/Médiakutató, 2006, 113-145. (Korábbi megjelenés: Manipulál-e a média? Médiakutató, 2006/2, 77-95.)
- Hall, Stuart: Kódolás, dekódolás. In Bókay Antal – Vilcsek Béla – Szamosi Gertrúd – Sári László (szerk.): A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. Budapest, Osiris, 2002, 426-433.
- Morley, David: A Nationwide nézői, avagy hogyan értelmezzük a televíziózást? Replika, 1999 (38. szám), 29-53.

(5) A médiakultúra fogalma és értelmezési keretei a kritikai kultúrakutatás kontextusában

- Császi Lajos: Médiakutatás a kulturális fordulat után. Médiakutató, 2008 ősz, 1-7.
- Gripsrud, Jostein: Médiakultúra, médiatársadalom. Új Mandátum, Budapest, 2007, 11-96.
- Silverstone, Roger: Miért van szükség a média tanulmányozására? Akadémiai, Budapest, 2008, 15-43. (1-3. fejezet)

(6) A média kulturális tanulmányozása

- Ang, Ien: A Dallas és a tömegkultúra ideológiája. Replika, 1995 (17-18. szám), 201-214.
- Császi Lajos: A Mónika-show kulturális szociológiája. Médiakutató, 2005/3, 21-36.
- John Fiske: Madonna. In Blaskó Ágnes – Margitházi Beja (szerk.): Vizuális kommunikáció. Budapest, Typotex, 2010. 367-387.

(7) Média, társadalmi rétegződés, a kisebbségek reprezentációja

Angelusz Róbert: Optikai csalódások. Budapest, Pesti Szalon, 1996, 213–252.

Gerbner, George: Szerepek és sorsok a televízió világában. In uő.: A média rejtett üzenete. Budapest, Osiris, 2000, 61–78.

Messing Vera: Változás és állandóság. Kiköltöztetési konfliktus bemutatása a rendszerváltás előtt és után. Médiakutató, 2003 (nyár), 57–73.

(8) Az Internet és az új médiumok

Castells, Manuel: A valóságos virtualitás kultúrája (részlet). In uő.: Az információ kora. Gazdaság, társadalom, kultúra. A hálózati társadalom kialakulása (1. kötet) Budapest, Gondolat-Infonia, 433-493.

Dijk, Jan van: A hálózati társadalom - Az új média társadalmi vonatkozásai. In Halacsy – Vályi – Wellman (szerk.): Hatalom a mobiltömegek kezében, Budapest, Typotex, 2007. 29–64.

Szakadát István Egyben az egész - egytől egyig. Budapest, Typotex-MOKK, 2007. 1–21.
http://mediaremix.hu/remix2/letolt/121_mediaind.pdf

(9) Médiagazdaságtan: a média mint piac

Luisela Alvaray: Nemzeti, regionális és globális. A latin-amerikai film új hullámai. Metropolis 2010/2. 10–23.

Gálik Mihály – Urbán Ágnes: Bevezetés a médiagazdaságtanba. Budapest, Aula, 2008, 15–70 és egy választott rész: vagy a 71–112 (lappiacok), vagy a 113–136 (rádiózás), vagy a 137–180 (televíziózás), vagy a 181–220 (új média).

Napoli, Philip M.: Média-gazdaságtan és médiapolitika: a jó és a rossz. In Polyák Gábor (szerk.): Médiapolitikai szöveggyűjtemény. AKTI – Gondolat, Budapest, 2010. 123–136.

(10) A nyilvános kommunikáció jogi keretei, médiaszabályozás

Halmai Gábor: A kommunikációs jogokról, Médiakutató 2001. ősz, 38–52.

http://www.mediakutato.hu/cikk/2001_03_03_a_kommunikacios_jogokrol

McQuail, Denis: A média irányítása. Az irányítás kérdései és formái. In Polyák Gábor (szerk.): Médiapolitikai szöveggyűjtemény. AKTI – Gondolat, Budapest, 2010. 75–101.

Puppis, Manuel – Leen, D’Haenens – Saeys, Frieda: Műsorszolgáltatási politika és szabályozási lehetőségek. In Polyák Gábor (szerk.): Médiapolitikai szöveggyűjtemény. AKTI – Gondolat, Budapest, 2010. 102–122.

2. MOZGÓKÉPISMERETEK ZÁRÓSZIGORLAT TÉTELEK

1. Az egyetemes filmtörténet a némafilm kialakulásától a II. világháborúig (a némafilm avantgárdja, a francia lírai realizmus, az olasz neorealizmus)

Thomson, Kristin – Bordwell, David: A francia impresszionista irányzat. pp. 112-122;

Kísérletek a filmipar főáramlatán belül. pp. 197-208; Az új nemzedék: a

montázsirányzat rendezői. pp. 152-163; Filmipar és filmkultúra; Olaszország:

neorealizmus és ami utána következett. pp. 379-395. In: *A film története*. Bp: Palatinus Kiadó, 2007

Eisner, Lotte H.: Az expresszionizmusra való fogékonyság; Az expresszionista filmművészet születése. In: *A démoni filmvászon*. Budapest: Magyar Filmintézet- Filmvilág-Szellemkép, 1994. pp. 15-21, 23-36

Bazin André: *A neorealizmus esztétikája*. In Bazin, André: *Mi a film?* Budapest: Osiris Kiadó, 1995, pp. 367-464.

2. Az auteurizmus nagymesterei; újhullámok Európában (Fellini, Antonioni, Buñuel, Bergman; Francia újhullám, a Balpartiak; A német újfilm)

Kovács András Bálint (2005): Melodráma és a modernizmus. 1962 kulcsfilmje, a Nyolc és fél. pp. 106-114; 338-344; Analitikus minimalizmus: az Antonioni-forma. pp. 171-177; Expresszív minimalizmus. pp.182-187; A zárt szituációs dráma. pp. 136-138. In: *A modern film irányzatai*. Bp: Palatinus Kiadó, 2005.

Thomson, Kristin – Bordwell, David: Új hullámok és a fiatalok filmjei, Az ipar új szükségletei, Formai és stílusbeli trendek, Franciaország: Új hullám és új film. In *A film története*. Bp: Palatinus Kiadó, 2007. pp. 467-476.

Elsaesser, Thomas: A német újfilm Németországa. In *A német újfilm*. Bp. Palatinus Kiadó, 2004. pp. 247-278.

3. A magyar filmtörténet főbb korszakai, műfajai és stiláris jellemzői, kiemelkedő alkotók és filmjeik (a némafilm sajátosságai; hangosfilm a '30-'40-es években; a '60-as évek modernizmusa; szerzői stilizáció és dokumentarizmus a '70-es években; experimentalizmus a '80-as években)

Magyar Bálint: *A magyar némafilm története. Némafilmgyártás 1896–1931*. Budapest: Palatinus, 2003. pp. 9-25

Balogh Gyöngyi–Király Jenő: „Csak egy nap a világ...”. *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Budapest, Magyar Filmintézet, 2000

Gelencsér Gábor: A szerzői stílus; A parabolikus forma. A szatíra és a groteszk. In *A Titanic zenekara*. pp.58-89; 127-143; 334-340; Jancsó köpenye. pp.143-156; Dokumentarizmus. pp. 240-269; A transzparens stílus. pp. 382-414. In: *A Titanic zenekara*. Budapest: Osiris Kiadó, 2002

4. A klasszikus filmelbeszélés (a narratív szerkezet sajátossága, funkciói; fabula és szüzsé; a konfliktus szerkezete, megjelenésének módjai, típusai szabadon választott filmpéldák alapján)

Bordwell, David: A klasszikus elbeszélésmód: a hollywoodi példa. In: *Elbeszélés a játékfilmben*. Bp.: Magyar Filmintézet, 1996. pp.169-216

Kovács András Bálint: Az elbeszélés elemzése; Egy akciófilm. In: *Mozgóképelemzés*. Budapest: Palatinus Kiadó, 2009. pp. 80-135

5. A művészfilm elbeszélésmódja (Objektivitás [„objektív realizmus”] sémája, Szubjektivitás [„expresszív” realizmus] sémája, nyílt narrációs kommentár)

Bordwell, David: A művészfilmes elbeszélésmód. In: *Elbeszélés a játékfilmben*. Bp.: Magyar Filmintézet, 1996. pp. 217-244

Kovács András Bálint: Az elbeszélés elemzése; Michael Haneke: Rejtély (2005). In: *Mozgóképelemzés*. Budapest: Palatinus Kiadó, 2009. pp. 80-107; 135-176

6. A klasszikus filmesztétika főbb szerzői (Eisenstein, Balázs Béla, Bazin) és főbb kérdései, tendenciái (a film mint médium születése, montázselmélet, a korai avantgárd, a filmi befogadás pszichológiája, ontológiai realizmus)

Balázs, Béla: *A látható ember. A film szelleme*. Budapest: Gondolat, 1984.

Bazin, André: *Mi a film?* Budapest: Osiris, 1995.

Elsaesser, Thomas: Dada/Film. (ford. Ragó A.) *Metropolis* (2000/3): 12-25.
<http://metropolis.org.hu/?pid=16&aid=401>

Eisenstein, Sz.M.: *Eisenstein válogatott írások*. (ford. Berkes I.) Budapest: Áron Kiadó. 1998.

7. A II. vh. utáni filmelmélet főbb szerzőinek nézetei (David Bordwell, Edward Branigan, Vivian Sobchack, Gilles Deleuze, Giorgio Agamben) és főbb kérdései, tendenciái (pszichoanalitikus, ökológiai és kognitív filmelmélet, konstruktivizmus, fenomenológiai filmelmélet)

Bordwell, David: *Elbeszélés a játékfilmben*. (ford. Pócsik A.) Budapest: Magyar Filmintézet, 1998.

Branigan, Edward : Narráció. (ford. Füzy I.) Füzy I. & Török E. (szerk.): *Vizuális és irodalmi narráció. Szöveggyűjtemény*. Szeged, 2006.

Casetti, Frank.: *Filmelméletek 1945-1990*. (ford. Dobolán K.) Budapest: Osiris. 1998.

Sobchack, Vivian: Amit az ujjaim tudnak. A cinesztéziai szubjektum avagy a testi tekintet. (ford. Liszka T.) *Metropolis* 8 (2004/3): 30-51.

Vajdovich Györgyi (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Budapest: Palatinus. 2004.

8. A vizuális kultúra (visual culture) fogalma, elemei, viszonya más formákhoz (másodlagos szóbeliség, Guttenberg-galaxis, stb.), új –digitális- képfajták megjelenésének feltételei, kép és valóság viszonya Susan Sontag és Gilles Deleuze gondolatainak fényében, az új „radikális” esztétika (prosztetikus érzékiség) megjelenése

Deleuze, Gilles: A mozgás-kép. (ford. Kovács András Bálint) Budapest: Osiris, 2001.

Johnston, John: Gépies látásmód. (ford. Simon V.) *Metropolis* (2001/2): 44-59.

Kiss G.Z. (szerk.): *A narrációtól az attrakcióig. Narratívák 10*. Budapest: Kijárat, 2011.

Manovich, Lev: Mi a film? 2001. <http://apertura.hu/2009/osz/manovich-3>

Sontag, Susan: *A fényképezésről*. Budapest: Európa, 2007.

9. A mozgókép kortárs – nem játékfilmes – formái (Youtube, video- és zenei klip, szelfizés, chatelés stb.) és a (klasszikus) film és a digitális mozgóképi formák (számítógépes játék, websorozat, képregény, televízió) egymásra hatása (a narratológia és a ludológia vitája, az elbeszélés új formái), a digitális mozgókép-fogyasztás néhány (etikai) problémája (az erőszak képi megjelenítés, az exhibicionizmus kortárs formái)

Dayan, Daniel: A láthatóság kihívása, a láthatóság biztosítása. *Magyar Filológiai Szemle* LIX (2013/3): 245-263.

Fenyvesi Kristóf – Kiss Miklós szerk. *Narratívák 7. Elbeszélés, játék és szimuláció a digitális médiában*. Budapest: Kijárat Kiadó, 2008..

Jenei Ágnes: Digitális interaktív televízió: az (anti)utópisztikus valóság. In: *Médiakutató* 2007/tavaszi http://www.mediakutato.hu/cikk/2007_01_tavaszi/05_digitalis_interaktiv_televizio/02.html

McMahan, A. (2006): A többalakú elbeszélésmód hatása a szubjektumra. <http://www.c6.hu/metropolis/?pid=16&aid=45>

10. A filmkészítés klasszikus, műfaji és szerzői elméleti és gyakorlati kérdései

Anderson, J.D: Folyamatosság. In: *The reality of illusion: an ecological approach to cognitive film theory*. Carbondale: Southern Illinois UP. 1995.

Komáromi, Zsolt: *Videokamera-kézikönyv*. Budapest: B+V Lap- és Könyvkiadó Kft. 2001

Szabó Gábor: *Filmes könyv – Hogyan kommunikál a film?* Budapest: Ab Ovo. 2002.

Vagyóczky, Tamás: *Kézikönyv film és tévéalkotóknak*, Budapest, Magyar Operatőrök Társasága. 2005.